

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 2.12.2013
COM(2013) 777 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**LAATSTE VOORTGANGSVERSLAG OVER DE ONTWIKKELING VAN HET
SCHENGENINFORMATIESYSTEEM VAN DE TWEEDE GENERATIE (SIS II)
Januari 2013 – mei 2013**

INHOUDSOPGAVE

1. STAND VAN HET PROJECT	3
1.1. Vooruitgang in de verslagperiode	3
1.2. Testactiviteiten	3
1.3. SIS II-netwerkbeveiliging	5
1.4. Migratie van SIS 1+ naar SIS II	5
1.4.1. <i>Rechtskader</i>	5
1.4.2. <i>Vereisten voor de inbedrijfstelling</i>	5
1.4.3. <i>Technische migratie van de gegevens</i>	6
1.4.4. <i>Overschakeling</i>	7
1.4.5. <i>Intensieve monitoring</i>	8
2. BEHEER	8
2.1. Financiële aspecten	8
2.1.1. <i>SIS II-begroting</i>	8
2.1.2. <i>Aanvullende financiering voor de nationale ontwikkeling in de lidstaten</i>	8
2.2. Operationeel beheer	9
2.2.1. <i>Overbrenging naar C.SIS</i>	9
2.2.2. <i>Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)</i>	9
2.3. Projectbeheer	10
2.3.1. <i>Raad beheer totaalprogramma (RBTP)</i>	10
2.3.2. <i>SIS-VIS-comité (SIS II)</i>	10
2.3.3. <i>Nationale planning en coördinatie</i>	10
2.3.4. <i>Raad</i>	10
2.3.5. <i>Europees Parlement</i>	11
2.3.6. <i>SIS II-voorlichtingscampagne</i>	11
2.3.7. <i>Risicobeheersing</i>	11
3. TOEKOMSTIGE PRIORITEITEN	11
4. CONCLUSIE	12

INLEIDING

Dit is het laatste verslag dat aan de Raad en het Europees Parlement wordt voorgelegd overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EG) nr. 1104/2008 van 24 oktober 2008 van de Raad¹ en van Besluit 2008/839/JBZ van de Raad van 24 oktober 2008² over de migratie van het Schengeninformatiesysteem (SIS 1+) naar het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

In dit voortgangsverslag wordt beschreven wat er van januari 2013 tot het verstrijken van de migratie-instrumenten op 8 mei 2013 is gedaan op het gebied van de ontwikkeling van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) en de migratie van SIS 1+ naar SIS II.

1. STAND VAN HET PROJECT

1.1. Vooruitgang in de verslagperiode

Voortbouwend op de gestage vooruitgang die met de ontwikkeling van het centrale systeem en de nationale systemen is geboekt, zijn alle maatregelen ter voorbereiding van de migratie van de gegevens van SIS 1+ naar SIS II in deze verslagperiode afgerond. De migratie is succesvol verlopen; de overschakeling op het nieuwe systeem vond plaats op 9 april 2013 en het systeem heeft tijdens de daaropvolgende periode van intensieve monitoring soepel gefunctioneerd.

1.2. Testactiviteiten

Als vervolg op de in 2012 uitgevoerde reeks tests om de correcte werking, de prestaties en de interactie van de nationale systemen en het centrale systeem aan te tonen, moesten enkele lidstaten die bij sommige tests onvoldoende hadden gepresteerd, de niet gehaalde tests nogmaals uitvoeren in januari 2013. Zoals in het vorige verslag is uiteengezet, had Finland te kampen met ernstige technische tegenslag bij de ontwikkeling van het nationale systeem. Het opteerde daarom voor een plan B op basis van een alternatieve technische oplossing. Om de achterstand op de andere lidstaten in te halen en op tijd te zijn voor de start van de daadwerkelijke migratie, heeft Finland alle tests, met inbegrip van de integrale test, opnieuw uitgevoerd. De steun van de Raad beheer totaalprogramma, die uit vertegenwoordigers van de Commissie, de lidstaten en de hoofdcontractanten bestaat, is van beslissend belang geweest voor het succes van deze aanvullende tests.

a) Uitgebreide conformiteitstest (CTE)

Als laatste lidstaat die voor de migratie gereed is, heeft Finland begin 2013 deze test uitgevoerd, waarbij wordt beoordeeld of de nationale systemen aan de SIS II-specificaties voldoen, en zich gevoegd bij de andere lidstaten die de integrale test moesten overdoen.

¹ Verordening (EG) nr. 1104/2008 van de Raad van 24 oktober 2008 over de migratie van het Schengeninformatiesysteem (SIS 1+) naar het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (PB L 229 van 8.11.2008, blz. 1).

² Besluit 2008/839/JBZ van de Raad van 24 oktober 2008 over de migratie van het Schengeninformatiesysteem (SIS 1+) naar het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (PB L 299 van 8.11.2008, blz. 43).

b) Integrale test

De integrale test was zowel een technische als een juridische voorwaarde voor de inbedrijfstelling van SIS II³. In het kader ervan werden alle hoofdonderdelen van SIS II getest: het centrale systeem, alle nationale systemen en het netwerk.

De meeste lidstaten hadden deze laatste testronde al in de tweede helft van 2012 volgens plan met succes voltooid. Doordat echter vijf lidstaten problemen ondervonden op nationaal niveau, moesten na de oorspronkelijk voorziene termijn nog extra tests worden uitgevoerd. Concreet: Polen en Zwitserland moesten nog één testcase overdoen en Denemarken en Finland moesten de hele testfase opnieuw uitvoeren. Ook België verzocht de integrale test voor een deel te mogen overdoen, om het voorbehoud dat bij het bekendmaken van het testresultaat was gemaakt, te kunnen opheffen.

Uiteindelijk slaagden alle betrokken lidstaten erin om de resterende tests in de tweede week van januari 2013 af te ronden. Het centrale systeem van SIS II en de communicatie-infrastructuur bleken tijdens al deze herhalingen van de integrale test goed en stabiel te presteren.

c) Functionele SIRENE⁴-test

Vier lidstaten, waaronder Finland, moesten de test voor de uitwisseling van aanvullende informatie (functionele SIRENE-test) overdoen in de week van 28 januari 2013. Deze test valt onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten, maar de Commissie heeft het centrale systeem en de communicatie-infrastructuur voor de uitvoering van de test ter beschikking gesteld. België, Tsjechië, Zweden en Finland voldeden uiteindelijk aan de testcriteria. De Groep Schengenaangelegenheden (SIS/SIRENE-formatie) heeft de testresultaten op 15 februari 2013 formeel goedgekeurd.

d) Test uitwisseling SIRENE-formulieren

Naast de door de rechtsinstrumenten voor de migratie voorgeschreven tests besloten de lidstaten een informele test van de uitwisseling van SIRENE-formulieren uit te voeren. Daarbij wisselden alle lidstaten alle SIRENE-formulieren uit met de andere lidstaten. Deze test vond plaats in maart 2013 en werd met positieve resultaten afgerond.

Last but not least werden in maart ook de functionele SIRENE-mailboxen met succes getest.

e) Andere tests

Met twee lidstaten werd het functioneren getest van twee aanvullende instrumenten voor het operationele beheer van SIS II:

- het eerste instrument wordt gebruikt door de operatoren van de nationale systemen om servicetickets te openen bij de operator van het centraal systeem. Het doel daarvan is technische problemen met het gebruik van SIS II te identificeren en op te volgen;

³ Artikel 55, lid 3, onder c), van Verordening (EG) nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (PB L 381 van 28.12.2006, blz. 4) en artikel 71, lid 3, onder c), van Besluit nr. 2007/533/JBZ van de Raad van 12 juni 2007 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (PB L 205 van 7.8.2007, blz. 63).

⁴ SIRENE: Supplementary Information REquest at the National Entries (verzoek om aanvullende informatie aan het nationale deel).

- het tweede instrument is een websysteem voor het uitwisselen van berichten tussen operatoren. Wanneer bijvoorbeeld in het nationale systeem onderhoud plaatsvindt, gebruikt de operator dit instrument om alle nationale systeemoperatoren daarover in te lichten.

Geen van deze twee instrumenten wordt gebruikt voor het uitwisselen van SIS II-berichten. Ze zijn uitsluitend bedoeld voor het uitwisselen van informatie om het systeem draaiende te houden.

De tests van beide instrumenten werden gehouden van eind februari tot eind april 2013 en zijn met succes afgerond.

1.3. SIS II-netwerkbeveiliging

Om operationele redenen beschikken de lidstaten naast de normale interface ook over een vervangende interface met het wide-area-communicatienetwerk, waardoor de communicatie tussen het centrale systeem en de nationale systemen beveiligd kan plaatsvinden.

Op basis van de door het SIS-VIS-comité goedgekeurde succesvolle testresultaten is eind februari 2013 de technische oplossing uitgerold voor een tweede encryptielaag om de netwerkbeveiliging van SIS II nog te versterken.

1.4. Migratie van SIS 1+ naar SIS II

1.4.1. Rechtskader

Het voor de slotfase van het SIS II-project vastgestelde rechtskader is aan het einde van de voorgaande verslagperiode geconsolideerd door de herschikking van de migratie-instrumenten, die sinds 30 december 2012 van toepassing is. Hierdoor werd een juridisch deugdelijk en technisch optimaal migratieproces geboden, alsook de mogelijkheid van extra financiële ondersteuning voor de nationale projecten die met de migratie samenhangen.

1.4.2. Vereisten voor de inbedrijfstelling

In de rechtsgrondslag voor SIS II wordt een aantal eisen genoemd waaraan moest zijn voldaan voordat SIS II in bedrijf kon worden gesteld. De datum voor de inbedrijfstelling kon pas worden vastgesteld nadat:

- de nodige uitvoeringsmaatregelen waren vastgesteld.

De laatste uitvoeringsmaatregel was Uitvoeringsbesluit 2013/115/EU van de Commissie van 26 februari 2013 tot vaststelling van het Sirene-handboek en andere uitvoeringsmaatregelen voor het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II)⁵;

- alle lidstaten die volledig aan SIS 1+ deelnemen, de Commissie ervan in kennis hadden gesteld dat zij de nodige technische en juridische maatregelen hebben genomen om SIS II-gegevens te verwerken en aanvullende informatie uit te wisselen.

Na de afronding van de functionele SIRENE-test hebben alle lidstaten die aan SIS 1+ deelnemen de Commissie ervan in kennis gesteld dat zij de nodige technische en juridische maatregelen hadden genomen om SIS II-gegevens te verwerken en aanvullende informatie uit te wisselen;

- de Commissie had verklaard dat SIS II met succes een integrale test heeft doorstaan, die door de Commissie samen met de lidstaten wordt uitgevoerd, en de

⁵ (PB L 71 van 14.3.2013, blz. 1) (PB L 359 van 29.12.2012, blz. 32).

voorbereidende instanties van de Raad het voorgestelde testresultaat hadden gevalideerd. Door deze validering wordt bevestigd dat het prestatieniveau van SIS II ten minste gelijk is aan dat van SIS 1+.

De Groep Schengenaangelegenheden (SIS-TECH-formatie) heeft op 6 februari het voorstel gevalideerd om het centrale systeem, het s-TESTA-netwerk en de nationale systemen geslaagd te verklaren. De Commissie heeft daarna op de Coreper-vergadering van 20 februari verklaard dat de doelstellingen van de integrale test zijn verwezenlijkt, namelijk:

- de Commissie en de aan SIS 1+ deelnemende lidstaten hebben de nodige technische regelingen voor de verwerking van SIS II-gegevens voltooid;
- de prestaties van SIS II staan ten minste op hetzelfde niveau als die van SIS 1+;
- de Commissie heeft de nodige technische maatregelen vastgesteld om het centrale SIS II op het N.SIS II van de betrokken lidstaten te kunnen aansluiten;
- het N.SIS II was op 25 januari 2013 in alle lidstaten aangesloten op het centrale SIS II.

Aangezien aan alle vereisten van de rechtsgrondslag voor SIS II was voldaan, heeft de JBZ-Raad van 7–8 maart 2013 twee besluiten vastgesteld, waarbij de datum van toepassing van de rechtsgrondslag voor SIS II werd vastgesteld op 9 april 2013, wat in de praktijk inhield dat SIS II op die datum in bedrijf zou worden gesteld.

1.4.3. Technische migratie van de gegevens

De laatste test van de door de Commissie verstrekte converter, die de kern vormt van de migratiearchitectuur, werd in januari 2013 met succes uitgevoerd, zodat er nog voldoende tijd was voor de daadwerkelijke migratie van de gegevens van SIS I+ naar SIS II. Na de repetities voor de migratie en het opschonen van de gegevens, die door de Commissie respectievelijk werden georganiseerd en ondersteund, werd op 22 januari 2013 met de migratie van de gegevens begonnen.

Tijdens de eerste migratiestap werden de 46,7 miljoen signaleringen in de SIS 1+-database door middel van de converter omgezet in gegevens die aan het gegevensmodel van SIS II voldoen. Van 22 januari tot 6 februari 2013 werden tijdens deze operatie alle nieuwe verrichtingen om signaleringen in de SIS 1+-database in te voeren, bij te werken of te verwijderen, tijdelijk opgeslagen in de wachtrij van de converter. De geconverteerde gegevens werden daarna in het centrale systeem van SIS II geladen. Vervolgens werden alle in de wachtrij opgenomen SIS 1+-berichten eveneens geconverteerd en in de centrale SIS II-database geladen. Nadat dit proces was voltooid, werden alle nieuwe verrichtingen in de SIS 1+-database ook in de SIS II-database uitgevoerd, zodat de centrale SIS 1+-database en de centrale SIS II-database synchroon liepen.

Vanaf 7 maart 2013 konden de lidstaten zoeken in de centrale SIS II-database (waarin op dat moment slechts de inhoud van de SIS 1+-database was opgenomen), met behulp van de centrale SIS II-zoekfaciliteit.

In de volgende fase van de migratie werden de SIS II-gegevens in de nationale kopieën van SIS II ingevoerd, zodat de lidstaten met een nationale SIS II-kopie ook over de gegevens van de centrale SIS II-database beschikten. Dit was niet noodzakelijk voor de zes lidstaten die hadden besloten om niet met een nationale kopie te werken, maar alle zoekopdrachten in het centrale systeem uit te voeren, wat een nieuwe functie van SIS II is.

Voor het downloaden van de volledige SIS II-database was per lidstaat zestien uur nodig. Deze fase was op 28 maart voltooid. Op dat moment liepen alle nationale kopieën van SIS II synchroon met het centrale systeem van SIS II, dat via de converter was gesynchroniseerd met het centrale systeem van SIS 1+.

1.4.4. Overschakeling

Als datum voor de overschakeling werd door de Raad 9 april 2013 vastgesteld.

Van 28 maart (einddatum van de technische migratie – zie boven) tot 9 april werden de systemen van SIS 1+ en SIS II, inclusief alle nationale kopieën, volledig synchroon gehouden: elk nieuw SIS 1+-bericht leidde tot een bijwerking van de centrale SIS 1+-database, waarna het werd geconverteerd en vervolgens de SIS II-database en de nationale kopieën werden bijgewerkt.

Ten behoeve van de overschakeling heeft het projectteam van de Commissie dit proces gecoördineerd met de steun van de RBTP-leden. Het verloop was als volgt:

- alle lidstaten legden op hetzelfde tijdstip, om 08:00 uur, het verkeer met SIS 1+ stil en wachtten totdat alle signaleringen in het centrale systeem van SIS 1+ en de nationale kopieën van SIS 1+ waren verwerkt;
- in het centrale systeem werden alle SIS 1+-berichten geconverteerd naar het SIS II-formaat. Toen dit was voltooid, werd de bidirectionele converter omgeschakeld naar de andere richting om SIS II-signaleringen te converteren naar het SIS 1+-formaat (aangezien vanaf de omschakeling SIS II het hoofdsysteem is geworden);
- in de lidstaten werden de nationale eindgebruikerstoepassingen (zoals de door grenswachters gebruikte nationale systemen) losgekoppeld van het nationale systeem van SIS 1+ en op het nationale systeem van SIS II aangesloten. Vanaf dat moment werden alle nieuwe berichten verzonden vanuit het nationale systeem van SIS II in het SIS II-formaat;
- de lidstaten moesten aan het coördinatieteam melden wanneer zij gereed waren om SIS II-berichten te gaan versturen, voordat zij toestemming kregen om hun berichten naar het centrale SIS II-systeem te uploaden. Dit proces vond voor elke lidstaat afzonderlijk plaats, om er zeker van te zijn dat alle updatemechanismen aan de verwachtingen voldeden;
- Portugal was om 10:51 uur lokale tijd als eerste lidstaat gereed om een SIS II-signalering te versturen, meer dan een uur eerder dan voorzien. Op dat precieze ogenblik trad de rechtsgrondslag voor SIS II in werking.

Aan het einde van de dag kon een speciale migratiestuurgroep, waarbij het SIS II-team van de Commissie, de RBTP en het voorzitterschap betrokken waren, tot de conclusie komen dat:

- alle lidstaten in staat waren SIS II signaleringen te versturen;
- alle nationale kopieën werden bijgewerkt door de van het centrale systeem komende berichten;
- opvragingen konden worden gedaan in zowel de centrale database als een bijgewerkte nationale kopie.

Alle migrerende lidstaten waren dus met succes op het nieuwe systeem overgeschakeld.

1.4.5. Intensieve monitoring

Zodra de eerste signalering naar SIS II werd verzonden, had de converter de taak om het centrale systeem van SIS 1+ synchroon te houden met het centrale systeem van SIS II. De nationale kopieën van SIS 1+ werden echter niet meer bijgewerkt.

Het ging hier om een noodmaatregel voor het geval dat een nationaal SIS II-systeem ernstige problemen zou ondervinden en naar SIS 1+ zou moeten teruggaan. In dat geval zou de betrokken lidstaat op verzoek de SIS 1+-database hebben gedownload, zijn toepassingen weer hebben overgezet naar SIS 1+ en zijn berichten weer via SIS 1+ hebben verzonden. Na oplossing van het probleem met SIS II zou die lidstaat dan opnieuw zijn overgeschakeld naar SIS II.

De periode van intensieve monitoring duurde 30 dagen, zoals in de rechtsgrondslag bepaald. Tijdens die hele periode hield het SIS II-projectteam van de Commissie de status van het systeem voortdurend in het oog en vergewiste het zich ervan dat de SIS 1+-database met de SIS II-database synchroon bleef.

Aangezien geen enkele lidstaat tijdens de monitoringperiode terug moest schakelen naar SIS 1+, werd de converter op 8 mei 2013 uitgeschakeld.

Sinds die datum wordt SIS II beheerd door eu-LISA, het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht.

2. BEHEER

2.1. Financiële aspecten

2.1.1. SIS II-begroting

Vanaf 2002 tot eind juni 2013 heeft de Commissie voor het SIS II-project in totaal 171 699 692 EUR aan begrotingsmiddelen vastgelegd. Dit betreft contracten voor haalbaarheidsstudies, de ontwikkeling van het centrale SIS II zelf, ondersteuning en kwaliteitszorg, het SIS II-netwerk, de voorbereidingen voor het operationele beheer, beveiliging, communicatie, de kosten van dienstreizen van deskundigen en de voorlichtingscampagne.

Van dit bedrag is van 2002 tot eind juni 2013 136 567 137 EUR daadwerkelijk uitbetaald. De belangrijkste uitgavenposten betroffen de ontwikkeling (73 566 165 EUR), het netwerk (32 154 296 EUR), ondersteuning en kwaliteitszorg (13 612 454 EUR) en de voorbereidingen voor het operationele beheer in Straatsburg en Sankt Johann im Pongau (9 376 235 EUR).

2.1.2. Aanvullende financiering voor de nationale ontwikkeling in de lidstaten

De nationale ontwikkelingsprojecten van de laatste acht lidstaten die aanvullende medefinanciering via het Europees Buitengrenzenfonds nodig hadden, zijn in deze verslagperiode afgerond. Gezien de gebleken belangstelling bij de lidstaten voor de oproep tot het indienen van voorstellen die de Commissie begin 2013 overeenkomstig de artikelen 16 van de herschikte migratie-instrumenten heeft uitgeschreven, heeft de Commissie bovendien een bedrag van 13 miljoen EUR beschikbaar gesteld, met een maximum van 715 000 EUR per lidstaat (voor 25% uit nationale bronnen te medefinancieren). Tot slot werd aan negen lidstaten ten behoeve van hun migratiewerkzaamheden een financiële faciliteit toegekend, voor een totaal 4 157 076,50 EUR.

2.2. Operationeel beheer

2.2.1. Overbrenging naar C.SIS

Voordat de migratie van de gegevens van SIS 1+ naar SIS II kon plaatsvinden, moest eerst het operationele beheer van de SIS II-productieomgeving worden overgebracht van de hoofdcontractant voor de ontwikkeling naar C.SIS (in het kader van een dienstencontract tussen Frankrijk en de Commissie), aangezien gedurende de migratiefase SIS 1+, de converter en SIS II tegelijkertijd door dezelfde instantie moesten worden beheerd. Tijdens de gehele migratieperiode, inclusief de maand intensieve monitoring, werden de converter en SIS II gerund door C.SIS.

2.2.2. Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

De geplande overdracht van SIS II aan eu-LISA⁶ ving begin 2013 aan en was op 9 mei 2013 afgerond. Een overdrachtsdocument en de volledige technische documentatie met een beschrijving van SIS II en de operationele aspecten ervan werden aan eu-LISA ter beschikking gesteld.

Na de beëindiging van de intensieve monitoring en het verstrijken van de migratie-instrumenten is eu-LISA op 9 mei 2013 met zijn werkzaamheden begonnen, overeenkomstig de rechtsgrondslag voor SIS II en de verordening tot oprichting van het agentschap⁷.

Eu-LISA is ook verantwoordelijk voor de supervisie, de beveiliging en de coördinatie van de betrekkingen tussen de lidstaten en de dienstverlener, wat de communicatie-infrastructuur betreft.

De oprichtingsverordening legt aan eu-LISA ook andere taken met betrekking tot SIS II op, zoals de opleiding inzake het technische gebruik van SIS II, met name voor het SIRENE-personeel, en de opleiding van deskundigen betreffende de technische aspecten van SIS II in het kader van de Schengenevaluatie.

Verder moet eu-LISA in het Publicatieblad van de Europese Unie de lijst bekendmaken van bevoegde autoriteiten die de in SIS II opgenomen gegevens rechtstreeks mogen opvragen⁸, alsmede de lijst van instanties van de nationale systemen van SIS II (N.SIS II) en SIRENE-bureaus. Voordat SIS II aan eu-LISA werd overgedragen, zorgde de Commissie voor de publicatie van de eerder genoemde gegevens op 9 april 2013⁹.

De SIS II-adviesgroep die expertise biedt aan de raad van bestuur van eu-LISA is gedurende de verslagperiode driemaal bijeengekomen: op 19/20 februari, 23/24 april en 4/5 juni.

Nu eu-LISA op 22 mei 2013 financieel onafhankelijk is geworden en de onderhandelingen over de benodigde overeenkomsten met de lidstaten van vestiging geleidelijk worden afgerond, is de steun die de Commissie in de opstartfase aan eu-LISA verleende tijdens deze verslagperiode geleidelijk afgebouwd. De werkrelatie tussen de Commissie en eu-LISA wordt

⁶ Gelijkluidend artikel 15 van Verordening (EG) nr. 1987/2006 (PB L 381 van 28.12.2006) en van Besluit 2007/533/JBZ van de Raad (PB L 205 van 7.8.2007).

⁷ Verordening (EU) nr. 1077/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 tot oprichting van een Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (PB L 286 van 1.11.2011, blz. 1).

⁸ Artikel 12, lid 1, onder y), van Verordening (EU) nr. 1077/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 tot oprichting van een Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (PB L 286 van 1.11.2011, blz. 1).

⁹ PB C 103 van 9.04.2013, blz. 1.

geregeld in twee memoranda van overeenstemming: het memorandum over de operationele werkafspraken moet nog worden ondertekend, en dat over de financiële overdrachten is op 17 mei 2013 ondertekend.

2.3. Projectbeheer

2.3.1. Raad beheer totaalprogramma (RBTP)

De RBTP heeft zijn mandaat vervuld en zich daarbij met name geconcentreerd op de nog uit te voeren testherhalingen en de migratiefase.

Tijdens de verslagperiode heeft de RBTP 17 maal plenair vergaderd, voor het laatst op 7 mei 2013. Nu de migratie-instrumenten zijn verstreken, is de RBTP opgeheven.

2.3.2. SIS-VIS-comité (SIS II)

Op de vijf bijeenkomsten van het SIS-VIS-comité over technische aangelegenheden betreffende SIS II is in de periode januari–mei 2013 een aantal belangrijke documenten over de migratie en de tests goedgekeurd. Gedetailleerde problemen die uit specifieke te leveren projectprestaties voortvloeien, zoals wijzigingsverzoeken en migratie, zijn afgehandeld door speciale subgroepen – de stuurgroep wijzigingsbeheer en de deskundigengroep voor de migratie, die respectievelijk 3 en 17 keer zijn bijeengekomen.

2.3.3. Nationale planning en coördinatie

De nationale projectmanagers (NPM) van de lidstaten, die regelmatig op initiatief van de Commissie bijeenkwamen om uitvoerige informatie uit te wisselen over alle activiteiten die met de algemene status van het project samenhangen, deden dat voor het laatst op 30 mei 2013. Tijdens deze verslagperiode vonden vijf bijeenkomsten plaats, die opnieuw met name gingen over het algemene tijdschema, de tests, de migratie, de overgang naar SIS II, het operationele handboek voor SIS II en de verslagen van de SIS II-taskforce.

2.3.4. Raad

De Commissie is alle betrokken instanties van de Raad op de hoogte blijven houden van de stand van zaken betreffende SIS II, ook wat het tijdschema en de begorting betreft. Zij concentreerde zich daarbij op de technische en juridische zaken die tijdens de aanloop naar de inbedrijfstelling nog moesten worden geregeld. Alle problemen in verband met de migratie, en met name de overschakeling, zijn in de voorbereidende instanties besproken. Zoals eerder vermeld, is op tijd voldaan aan alle juridisch bindende voorwaarden voor het vaststellen van het besluit van de Raad over de datum van inbedrijfstelling. Deze zorgvuldige voorbereidende werkzaamheden leidden ertoe dat op de eerste JBZ-Raad tijdens het Ierse voorzitterschap, die op 7 maart 2013 plaatsvond, unaniem twee besluiten werden vastgesteld (één voor elk van de voormalige pijlers)¹⁰, waarin werd bepaald dat SIS II op 9 april 2013 in bedrijf zou worden gesteld. In verband met de inbedrijfstelling van SIS II is een voorlichtingscampagne gevoerd, zoals hierna beschreven in punt 3.3.6.

De Commissie bleef tot het einde van de intensieve monitoring en de overdracht aan eu-LISA wekelijks een overzicht van de technische ontwikkelingen verspreiden onder de collega's die op nationaal niveau bij het project betrokken waren.

¹⁰ Besluit 2013/158/EU van de Raad van 7 maart 2013 tot vaststelling van de datum van toepassing van Verordening (EG) nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) en Besluit 2013/157/EU van de Raad van 7 maart 2013 tot vaststelling van de datum van toepassing van Besluit 2007/533/JBZ betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

2.3.5. *Europees Parlement*

Het Europees Parlement is steun blijven verlenen aan het SIS II-project. In een geest van transparantie en loyale interinstitutionele samenwerking heeft de Commissie het Europees Parlement tot de afronding van het project steeds volledig op de hoogte gehouden van alle aspecten van de ontwikkeling van SIS II: de Commissie heeft de commissie LIBE twee brieven gezonden over de succesvolle afronding van de integrale test en de overdracht van SIS II aan eu-LISA. Daarnaast heeft de Commissie voor de commissie LIBE op 21 maart 2013 (d.w.z. kort voor de inbedrijfstelling van SIS II) een presentatie gegeven over de stand van zaken.

2.3.6. *SIS II-voorlichtingscampagne*

Overeenkomstig de rechtsgrondslag voor SIS II heeft de Commissie bij de inbedrijfstelling van SIS II, in samenwerking met de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, een voorlichtingscampagne georganiseerd om het publiek te informeren over de doelstellingen, de opgeslagen gegevens, de autoriteiten met toegangsrecht en de rechten van personen¹¹.

Overeenkomstig het eind 2012 gesloten kadercontract zijn een folder, een poster en een korte video-animatie geproduceerd. De Commissie heeft deze aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten ter beschikking gesteld met het oog op verdere verspreiding (op grensposten, politiebureaus, consulaten enz.). De voorlichtingscampagne zal regelmatig worden herhaald.

2.3.7. *Risicobeheersing*

De Commissie heeft de risico's in het kader van het SIS II-project met de steun van haar contractant voor kwaliteitszorg nauwlettend in het oog gehouden. Op wekelijkse basis zijn de risico's met een vaste procedure opgevolgd en maandelijks werd ook de RBTP daarbij betrokken.

In de verslagperiode richtte de Commissie zich met name op de volgende risico's:

- de mate van gereedheid van de lidstaten (de toepassingen voor de eindgebruikers) en met name de tijdige uitvoering van het Finse "plan B";
- de beperkte tijd die voor onvoorziene omstandigheden nog resteerde in het migratietijdschema.

3. TOEKOMSTIGE PRIORITEITEN

Nu SIS II in bedrijf is gesteld, is de belangrijkste prioriteit ervoor te zorgen dat het systeem volledig operationeel blijft, met name door:

- te zorgen voor de nodige infrastructuur voor het systeem en de werking ervan;
- mogelijk te maken dat de nationale delen zich ontwikkelen in lijn met wat voor het centrale systeem is afgesproken;
- de SIRENE-bureaus hoge prioriteit te geven, zowel wat de personeelsbezetting als wat de technische ondersteuning betreft;

¹¹ Gelijkluidend artikel 19 van Verordening (EG) nr. 1987/2006 (PB L 381 van 28.12.2006) en van Besluit 2007/533/JBZ van de Raad (PB L 205 van 7.8.2007).

- een degelijk noodvoorzieningen- en bedrijfscontinuïteitsplan op te zetten;
- ervoor te zorgen dat SIS II tegen potentiële veiligheidsinbreuken bestand is.

4. CONCLUSIE

Het Schengeninformatiesysteem vormt de kern van de Schengensamenwerking. SIS II is een modern IT-systeem dat veel geavanceerde functies biedt en meer soorten gegevens kan verwerken dan zijn voorganger. Het is een essentieel instrument voor het goede functioneren van Schengen, zowel wat de veiligheid als wat het personenverkeer betreft.

Het systeem was daarom al vanaf het begin een uiterst belangrijk project voor de Commissie.

De ontwikkeling van SIS II is ontegenzeggelijk een uiterst veeleisend project geweest. Het was zowel technisch als politiek een enorme uitdaging om een dergelijk complex systeem op te zetten dat aan de hoge verwachtingen van de gebruikers kan voldoen en aan veranderende eisen kan blijven beantwoorden. Dat kostte dan ook meer tijd dan aanvankelijk was voorzien.

In 2009 werd een omvangrijke evaluatieronde gehouden. Naar aanleiding daarvan werden in 2010 een verbeterde beheersstructuur, aangepaste technische specificaties, een nieuw tijdschema en een herzien begrotingskader voor de voltooiing van het project opgezet. Ondanks allerlei problemen bleef het SIS II-project daarna op schema, ook in budgettair opzicht. De positieve resultaten van de twee mijlpaaltests bevestigden dat het centrale systeem solide was en goede prestaties kon leveren, en dat de keuzes op het gebied van architectuur en techniek voldeden. Hierna kwamen de laatste testfasen en de daadwerkelijke migratie van de gegevens van SIS 1+ naar SIS II, die allemaal succesvol verliepen.

Dankzij de hernieuwde inzet van alle betrokkenen voor de afronding van het project kon SIS II in deze verslagperiode worden voltooid en ging het systeem op 9 april 2013 van start, overeenkomstig het besluit van de JBZ-Raad van maart 2013. SIS II functioneert sindsdien zonder problemen.

De lessen die we met het SIS II-project hebben geleerd, kunnen van groot nut zijn bij de ontwikkeling van nieuwe grootschalige IT-systemen op dit gebied, zoals het inreis-uitreis-systeem en het programma voor geregistreerde reizigers waarin het slimmegrenzeninitiatief voorziet.

Uitvoering van de begroting				
	2002 – juni 2013		januari – juni 2013	
<i>(EUR)</i>	Vastleggingen	Betalingen	Vastleggingen	Betalingen
Ontwikkeling (HP/Stéria)	85 882 789	73 566 165	35 121	2 773 328
Ontwikkeling (Atos)	3 921 248	3 548 261	0	247 219
Ondersteuning en kwaliteitszorg	16 063 293	13 612 454	210 379	1 000 068
Netwerk	45 335 129	32 154 296	0	1 778 679
Voorbereidingen voor operationeel beheer	12 986 242	9 376 235	0	66 901
Beveiliging	1 358 310	386 914	0	0
Studies / Adviezen	1 086 628	985 020	22 217	21 813
Voorlichtingscampagne	183 943	108 846	0	75 473
Dienstreizen deskundigen	4 867 236	2 814 072	3 482 456	2 231 362
Overig	14 874	14 874	0	0
TOTAAL:	171 699 692	136 567 137	4 067 173	8 194 842

Vergaderingen van het SIS-VIS-comité (SIS II) en de werkgroepen

a) Vergaderingen in de verslagperiode

JANUARI 2013	
9, 16, 23, 30	Raad beheer totaalprogramma SIS II
24	SIS-VIS-comité (Technische formatie SIS II)
24	Nationale projectmanagers (NPM) SIS II
10, 17, 25, 31	Vergadering deskundigengroep migratie (MEG) SIS II
29	Vergadering stuurgroep wijzigingsbeheer (CMB) SIS II

FEBRUARI 2013	
5, 13, 21, 27	Raad beheer totaalprogramma SIS II
26	SIS-VIS-comité (Technische formatie SIS II)
26	Nationale projectmanagers (NPM) SIS II
7, 14, 21, 28	Deskundigengroep migratie (MEG) SIS II
6	Stuurgroep wijzigingsbeheer (CMB) SIS II

MAART 2013	
5, 14, 20, 26	Raad beheer totaalprogramma SIS II
22	SIS-VIS-comité (Technische formatie SIS II)
22	Nationale projectmanagers (NPM) SIS II
7 14 21	Deskundigengroep migratie (MEG) SIS II
21	Stuurgroep wijzigingsbeheer (CMB) SIS II

APRIL 2013	
3, 17, 25	Raad beheer totaalprogramma SIS II
26	SIS-VIS-comité (Technische formatie SIS II)
26	Nationale projectmanagers (NPM) SIS II
4, 11, 18, 25	Deskundigengroep migratie (MEG) SIS II

MEI 2013	
2, 7	Raad beheer totaalprogramma SIS II
30	SIS-VIS-comité (Technische formatie SIS II)
30	Nationale projectmanagers (NPM) SIS II
2, 16	Deskundigengroep migratie (MEG) SIS II